

Bemærkninger til forslaget

Et enstemmigt Folketing vedtog i 1991 at give kommunerne mulighed for at opkræve rykkergebyrer, der beløbsmæssigt ligger langt ud over den omkostning, der er forbundet med at udsende rykkeren, jf. lov nr. 939 af 27. december 1991, som senest ændret ved lov nr. 1093 af 29. december 1997, om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner. Enstemmigheden kunne opnås, fordi Enhedslisten ikke var repræsenteret i Folketinget. Siden vedtog et flertal i Folketinget i 1997 at forhøje det tilladte rykkergebyr, jf. lov nr. 1093 af 29. december 1997 om ændring af lov om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner. Det stemte Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Fremskridtspartiet imod.

På baggrund af disse love er der i kommunerne og amterne udviklet en praksis, hvorefter selv små restancer straks udløser gebyrer på flere hundrede kroner. Seneste eksempel er fra Silkeborg Kommune, der udsender en rykker på baggrund af et beløb på 163 kr., der ved en fejl i banken ikke var betalt. Denne første rykker har kommunen pålagt gebyrer på i alt 550 kr., hvorefter det skyldige beløb er mere end firedoblet. Hertil er der pålagt regningen en ågerrente på 2 pct. af det skyldige beløb, svarende til en årlig rente på over 20 pct. I et andet tilfælde, i Nyborg Kommune, er der på bare 26 dage påløbet 800 kr. i gebyrer og retsafgift.

Det er oplagt, at disse høje gebyrer ikke har sammenhæng med den reelle udgift til at udsende rykkere. Gebyrets størrelse er aftalt i økonomiaftalerne mellem staten og kommunerne og indgår som en del af kommunernes og amternes samlede indtægter. Der er således tale om en asocial skat, da det naturligvis typisk er personer med lave indkomster, der kommer i restance.

Flere kommuner har efter den offentlige debat ved-

taget at sænke gebyrernes størrelse. F.eks. har Nyborg Kommune besluttet, at gebyret for den første rykker skal være på 50 kr., men mange kommuner fortsætter med høje gebyrer som en særlig indtægtskilde.

Kommunernes gebyrpolitik er helt i modstrid med det, der er gældende i den private sektor. Endnu er der ikke en samlet lovgivning vedrørende rykkergebyrer i den private sektor, men der er faldet dom for, at gebyret skal hænge sammen med omkostningerne ved at administrere inddrivelsen af regninger, der ikke er betalt, jf. U 1990.837 V. Forbrugerklagenævnet har udtalt, at et rykkergebyr ikke væsentligt må overstige kreditors merudgifter til porto, papir, kuverter og administration. Det er ikke tilladt for en privat virksomhed at fastsætte et væsentligt højere gebyr som pressionsmiddel for at få forbrugerne til at betale rettidigt. Det er ikke mindst argumentet med pression over for borgeren, der er kommunernes og amternes begrundelse for at opkræve meget høje gebyrer. Kommunerne må altså føre en gebyrpolitik, der er i modstrid med den lovgivning, der gælder i den private sektor.

Det forekommer både socialt retfærdigt og rimeligt, at kommunerne og amterne skal følge de samme principper, der er gældende i den private sektor. Forbrugerklagenævnet har i en konkret sag nedsat et gebyr til 50 kr. ligesom Forbrugerombudsmandens udgangspunkt er, at et rykkergebyr ikke bør overstige 50 kr. Derfor foreslås det, at det maksimale gebyr ved rykker fra kommuner og amter højst må udgøre 50 kr.

Desuden foreslås, at kommunerne ikke må lave tilsigelser til udlægsforretninger eller begæring om indeholdelse eller tilbageholdelse i løn m.v., før der er udsendt mindst 2 rykkere. I modsat fald vil nedsættelsen af rykkergebyret kunne omgås ved, som i Silkeborg Kommune, straks at udsende en tilsigelse, der udløser en retsafgift på 300 kr.